

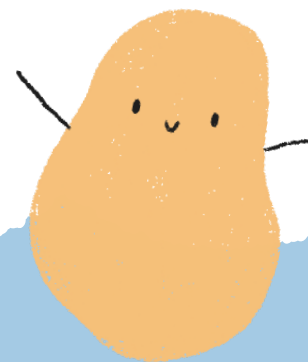

หน่วยการเรียนรู้ที่ 11

การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี

แนวคิด

การแก้ไขข้อผิดพลาดทางบัญชี อาจมาจากความผิดโดยตั้งใจ.และไม่ได้ตั้งใจ.ดังนั้น จึงมีการแก้ไขข้อผิดพลาดให้ถูกต้อง ซึ่งข้อผิดพลาดมี 2 ประเภท คือ ข้อผิดพลาดที่ชดเชยกันได้ และข้อผิดพลาดที่ชดเชยกันไม่ได้ ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด

ความหมายของงบกระแสเงินสด

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 เรื่องงบกระแสเงินสด ได้กำหนดความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสด ไว้ดังนี้

เงินสด หมายถึง เงินสดในมือและเงินฝากธนาคารที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม

รายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง พร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อย หรือไม่มีนัยสำคัญ

กระแสเงินสด หมายถึง การได้มาและใช้ไปของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ความหมายของข้อผิดพลาด

ข้อผิดพลาดในงวดก่อน หมายถึง การละเว้นการแสดงรายการและการแสดงรายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงในงบการเงินของกิจการในงวดใด งวดหนึ่งหรือหลายงวดก็ตาม อันเกิดจากความล้มเหลว การใช้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือการใช้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือในทางที่ผิด ซึ่งข้อมูลดังกล่าว

1. มีอยู่ในงบการเงินของงวดก่อนที่ได้รับการอนุมัติให้เผยแพร่
2. สามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าสามารถหาข้อมูลได้ และนำมาใช้ในการจัดทำและการแสดงรายการในงบการเงินข้อผิดพลาดในการนำนโยบายการบัญชีมาใช้ รวมถึงผลกระทบจากการคำนวณผิดพลาด ข้อผิดพลาดจากการใช้นโยบายการบัญชี การมองข้ามหรือการตีความข้อเท็จจริงผิดพลาด และการทุจริต

ความหมายของข้อผิดพลาด

การไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติ หมายถึง.การที่กิจการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดหลังจากที่ได้ใช้ความพยายามอย่างสมเหตุผลทุกประการแล้ว เมื่อกิจการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีจะถือว่ากิจการไม่สามารถนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติกับงบการเงินงวดก่อนหรือไม่สามารถปรับงบการเงินย้อนหลังเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดได้ ถ้าเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

1. กิจการไม่สามารถระบุผลกระทบที่เกิดจากการนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังหรือปรับงบการเงินย้อนหลังได้
2. การนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังหรือการปรับงบการเงินย้อนหลังนั้นต้องใช้ข้อสมมุติที่เกี่ยวกับความตั้งใจของฝ่ายบริหารในช่วงเวลาดังกล่าว

ความหมายของข้อผิดพลาด

3. การนำนโยบายการบัญชีใหม่มาถือปฏิบัติย้อนหลังหรือการปรับงบการเงินย้อนหลังนั้นต้องใช้ประมาณการที่สำคัญและเป็นไปได้ที่จะแยกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประมาณการเหล่านั้นซึ่ง
 - 3.1 ให้หลักฐานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ ณ วันที่รับรู้ วัดมูลค่า หรือเปิดเผยข้อมูล
 - 3.2 ควร มีอยู่ ณ วันที่อนุมัติให้ออกงบการเงินของงวดก่อนจากข้อมูลอื่น

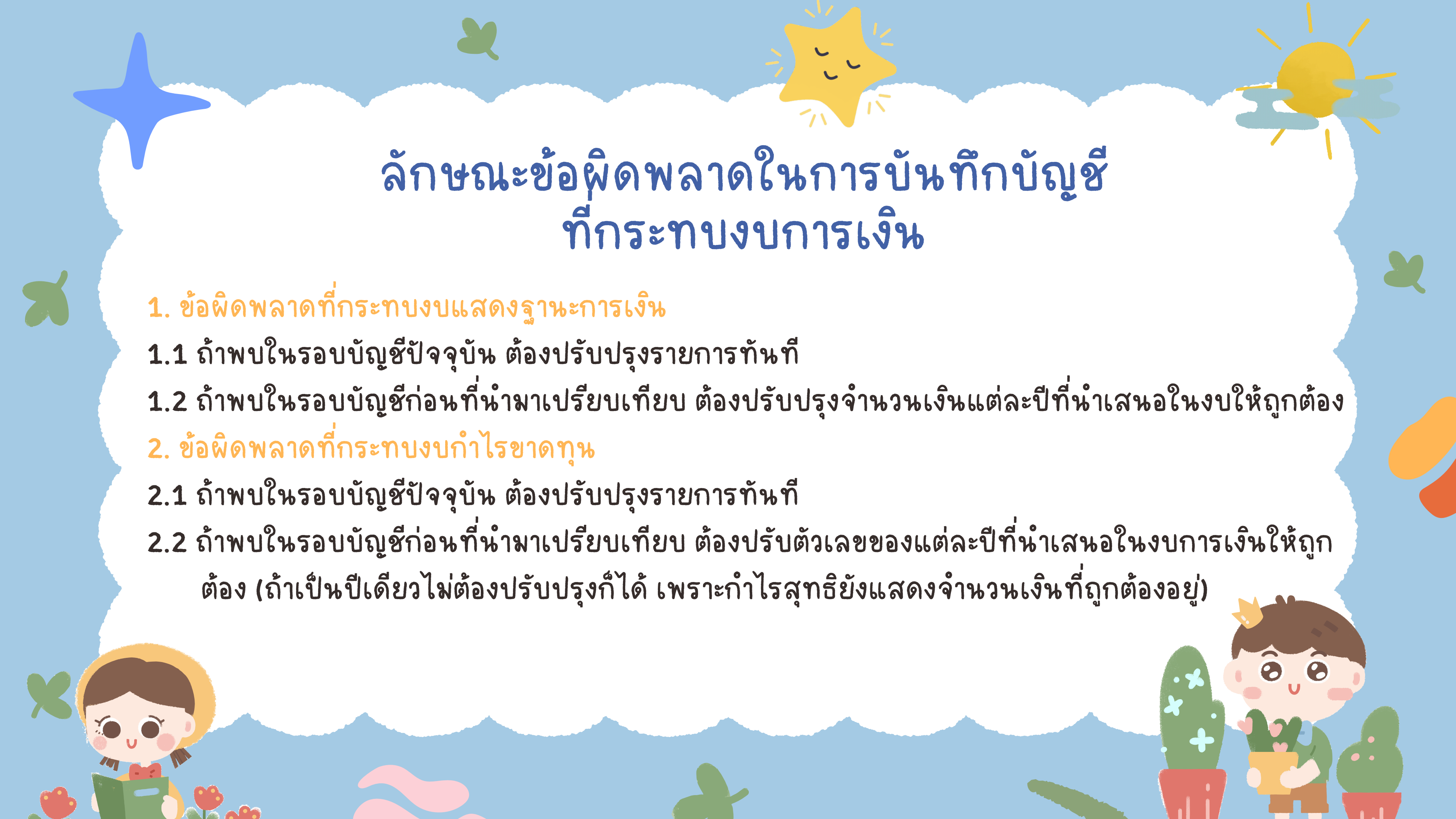

ความหมายของข้อผิดพลาด

การแก้ไขข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชี หมายถึง การแก้ไขรายการบัญชีที่บันทึกไว้ผิดให้ถูกต้อง โดย
การบันทึกบัญชีแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นทันทีที่ตรวจพบ เพื่อให้บัญชีถูกต้องตามหลักความเป็นจริงและ
หลักการบัญชีที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

การปรับปรุงการเงินย้อนหลัง หมายถึง การแก้ไขการรับรู้ การวัดมูลค่า และการเปิดเผยจำนวนเงินของ
องค์ประกอบของงบการเงินงวดก่อนเสมือนหนึ่งข้อผิดพลาดในงวดก่อนไม่เคยเกิดขึ้น

ลักษณะข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชี ที่กระทบงบการเงิน

1. ข้อผิดพลาดที่กระทบงบแสดงฐานะการเงิน

- 1.1 ถ้าพบในรอบบัญชีปัจจุบัน ต้องปรับปรุงรายการทันที
- 1.2 ถ้าพบในรอบบัญชีก่อนที่นำมาเปรียบเทียบ ต้องปรับปรุงจำนวนเงินแต่ละปีที่น่าเสนอให้งบให้ถูกต้อง

2. ข้อผิดพลาดที่กระทบงบกำไรขาดทุน

- 2.1 ถ้าพบในรอบบัญชีปัจจุบัน ต้องปรับปรุงรายการทันที
 - 2.2 ถ้าพบในรอบบัญชีก่อนที่นำมาเปรียบเทียบ ต้องปรับตัวเลขของแต่ละปีที่น่าเสนอให้งบการเงินให้ถูกต้อง (ถ้าเป็นปีเดียวไม่ต้องปรับปรุงก็ได้ เพราะกำไรสุทธิยังแสดงจำนวนเงินที่ถูกต้องอยู่)
-

ลักษณะข้อผิดพลาดในการบันทึกบัญชี ที่กระทบงบการเงิน

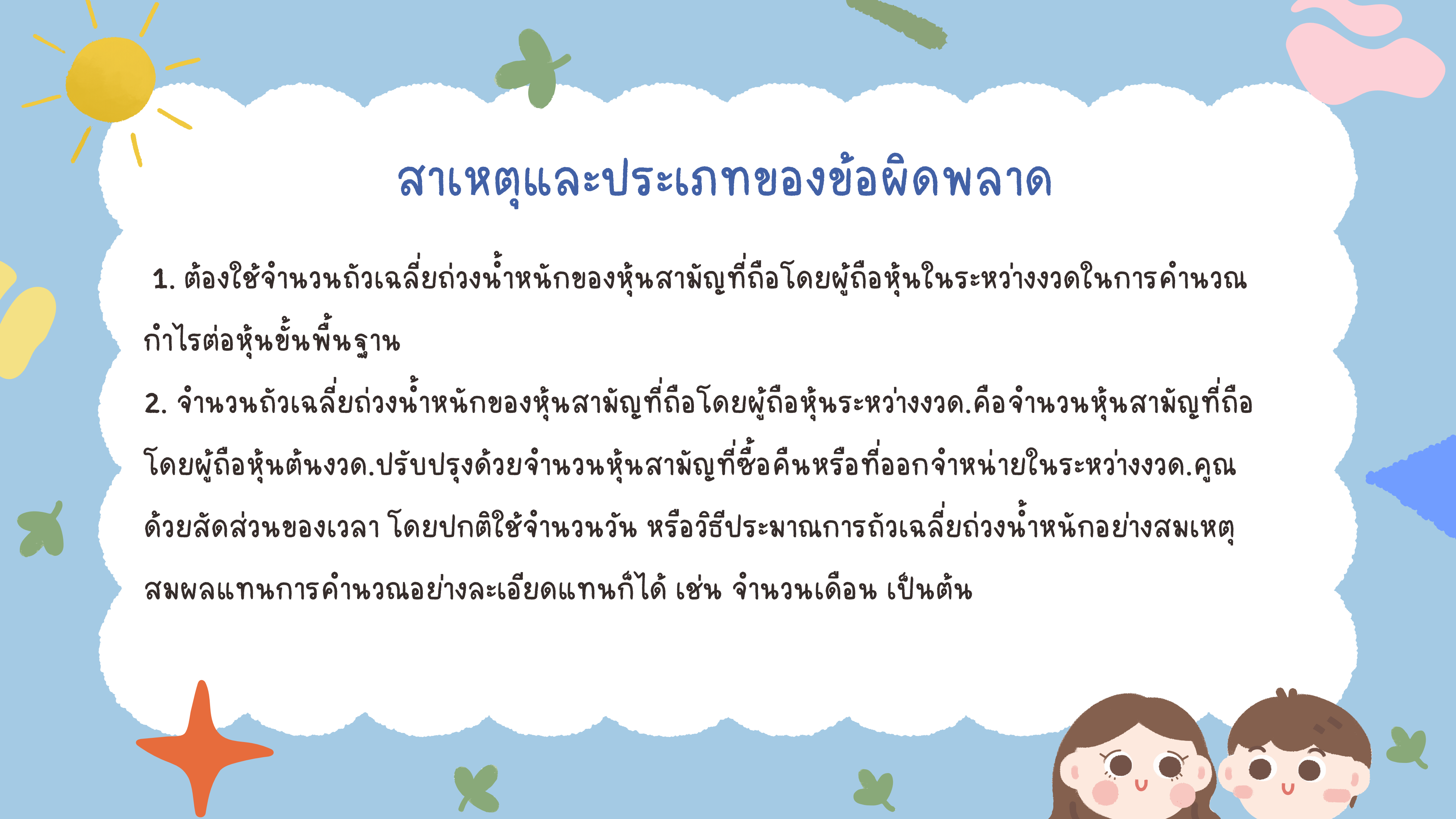

3. ข้อผิดพลาดที่กระทบทั้งงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุน

3.1 ถ้าเป็นข้อผิดพลาดในปีปัจจุบัน ก่อนปิดบัญชีต้องปรับปรุงแก้ไขที่รายการนั้นให้ถูกต้อง แต่ถ้าปิดบัญชีไปแล้ว ควรมีการปรับปรุงรายการให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

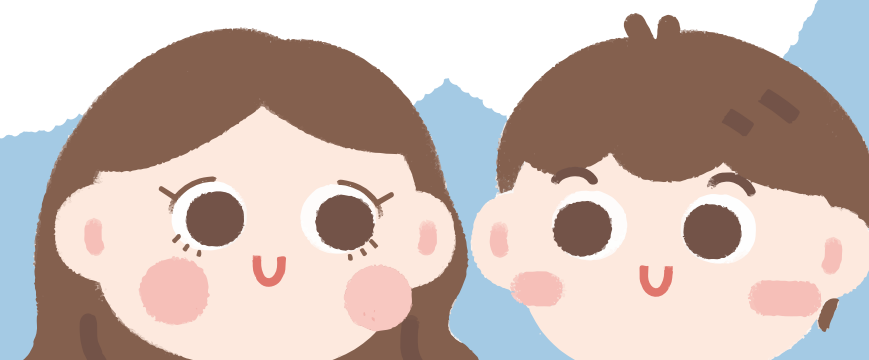
3.2 ถ้าเป็นข้อผิดพลาดที่มาจากงวดก่อน มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่องนโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการบัญชีและข้อผิดพลาด กล่าวว่า กิจการต้องแก้ไขข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ ของงวดก่อนโดยปรับย้อนหลังในงบการเงินฉบับแรกที่ได้รับการอนุมัติให้เผยแพร่หลังจากที่พบข้อผิดพลาด

สาเหตุและประเภทของข้อผิดพลาด

1. ต้องใช้จำนวนถ้อยแถลงหน้าหน้าของหุ่นสามัญที่ถือโดยผู้ถือหุ่นในระหว่างงวดในการคำนวณกำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน
2. จำนวนถ้อยแถลงหน้าหน้าของหุ่นสามัญที่ถือโดยผู้ถือหุ่นระหว่างงวด. คือจำนวนหุ่นสามัญที่ถือโดยผู้ถือหุ้นต้นงวด. ปรับปรุงด้วยจำนวนหุ่นสามัญที่ซื้อคืนหรือที่ออกจำหน่ายในระหว่างงวด. คุณด้วยสัดส่วนของเวลา โดยปกติใช้จำนวนวัน หรือวิธีประมาณการถ้อยแถลงหน้าหน้าอย่างสมเหตุสมผลแทนการคำนวณอย่างละเอียดแทนก็ได้ เช่น จำนวนเดือน เป็นต้น

ประเภทของข้อผิดพลาด

แบ่งข้อผิดพลาดออกเป็น 2 ประเภท คือ

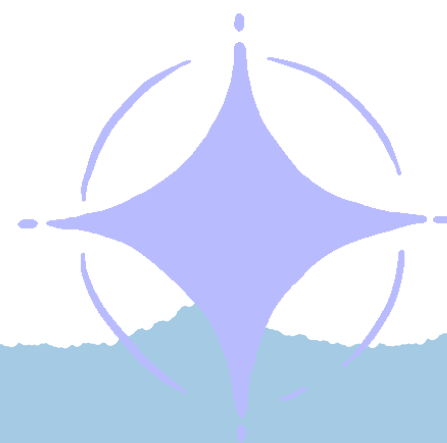
1. ข้อผิดพลาดที่ชดเชยกันได้ หมายถึง ข้อผิดพลาดที่ทำให้กำไรสุทธิปีแรกสูงไป/ต่ำไป และปีที่สองกำไรสุทธิจะต่ำไป/สูงไป ฉะนั้น ข้อผิดพลาดจึงชดเชยหมดไปในสองปี เพราะกำไรสะสมปีที่สองจะแสดงยอดที่ถูกต้อง. ถ้าตรวจพบข้อผิดพลาดในปีที่ 3 ไม่ต้องปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด เพราะความผิดพลาดชดเชยกันหมดไปแล้ว แต่ถ้าตรวจพบในปีที่ 2 จะต้องปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง จะถือว่าตัวเลขจะชดเชยกันให้ที่สุดแล้ว จะละเลยไม่แก้ไขไม่ได้ เพราะการบันทึกบัญชีที่ดีต้องแสดงกำไรสุทธิที่ถูกต้อง ข้อผิดพลาดนี้ได้แก่

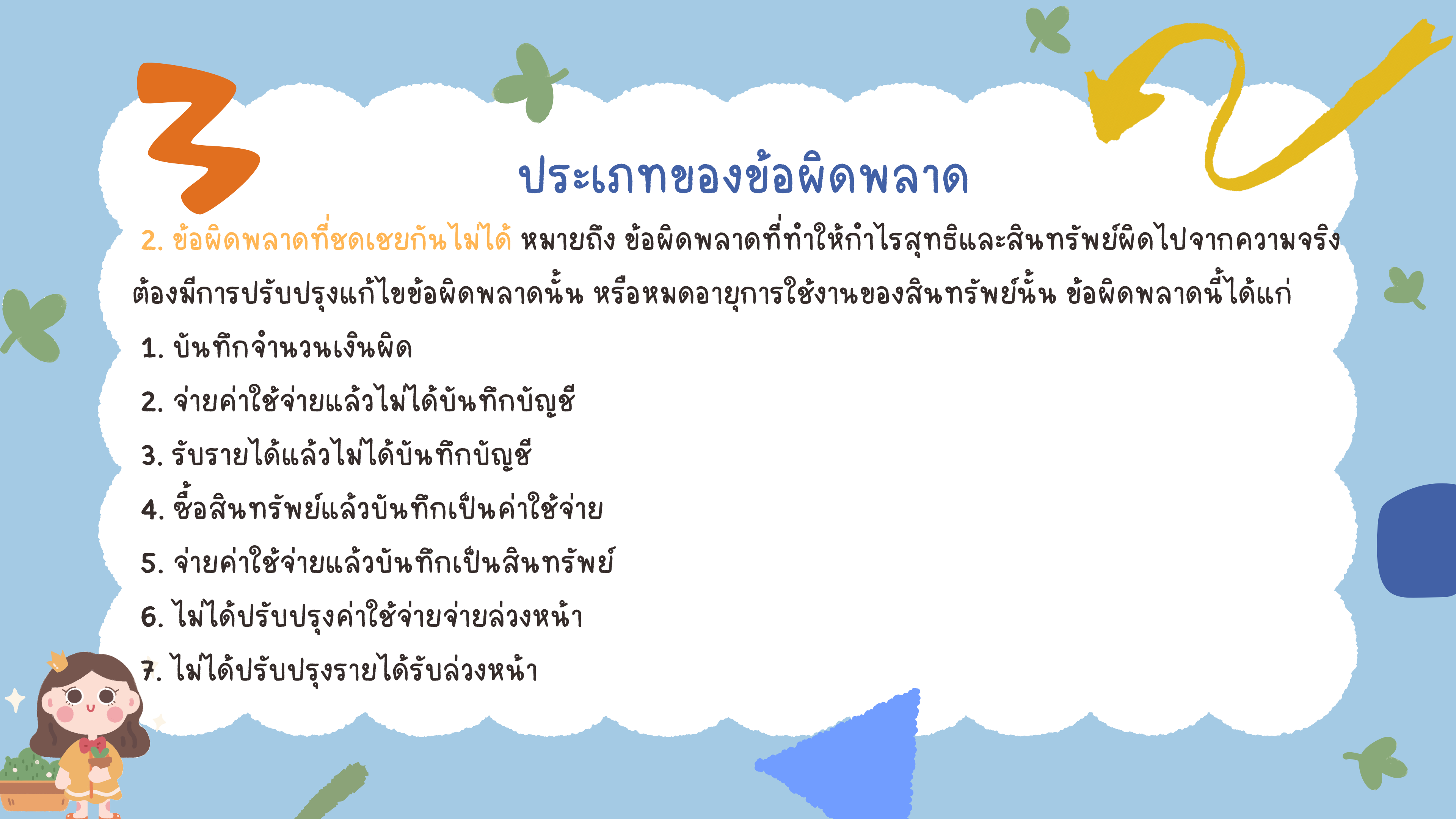

ประเภทของข้อผิดพลาด

1. ตีราคาสินค้าคงเหลือปลายปีผิด
2. ไม่ได้ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายค้างจ่าย
3. ไม่ได้ปรับปรุงบัญชีรายได้ค้างรับ
4. ไม่ได้บันทึกบัญชีซื้อสินค้าในงวดปัจจุบัน แต่ไปบันทึกบัญชีงวดถัดไป
5. ไม่ได้บันทึกบัญชีขายสินค้าในงวดปัจจุบัน แต่ไปบันทึกบัญชีงวดถัดไป
6. ลงบัญชีผิดในหมวดเดียวกัน.เช่น.ค่าขนส่งเข้าบันทึกเป็นค่าขนส่งออก หรือรายได้ค่าเช่าบันทึกเป็นรายได้ดอกเบี้ย เป็นต้น

3

ประเภทของข้อผิดพลาด

2. ข้อผิดพลาดที่ชดเชยกันไม่ได้ หมายถึง ข้อผิดพลาดที่ทำให้กำไรสุทธิและสินทรัพย์ผิดไปจากความจริง ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น หรือหมดอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้น ข้อผิดพลาดนี้ได้แก่

1. บันทึกรำจำนวนเงินผิด
2. จ่ายค่าใช้จ่ายแล้วไม่ได้บันทึกบัญชี
3. รับรายได้แล้วไม่ได้บันทึกบัญชี
4. ซื้อสินทรัพย์แล้วบันทึกเป็นค่าใช้จ่าย
5. จ่ายค่าใช้จ่ายแล้วบันทึกเป็นสินทรัพย์
6. ไม่ได้ปรับปรุงค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า
7. ไม่ได้ปรับปรุงรายได้รับล่วงหน้า

